

14-5-1970

Nr

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

BETREFT

2393/I/P

Mijnheer de Minister,

Ik heb de eer U te melden dat de Commissie, in zitting van 16 april 1970 een onderzoek gewijd heeft aan uw schrijven van 9 juli 1969, in verband met de manier waarop de taalkennis dient te worden vastgesteld van sommige personeelsleden die tewerkgesteld zijn in gewestelijke diensten waarvan de werkkring gemeenten met een speciale regeling of met verschillende regelingen uit het Nederlandse of het Franse taalgebied bestrijkt en waarvan de zetel gevestigd is in hetzelfde gebied.

Hoewel zij het eens zijn om te beschouwen dat een van de hoofddoelen van de wetgever van 1963 erin bestond de homogeneïteit van de gebieden te waarborgen en zelfs te versterken, zijn de twee afdelingen van de Commissie het niet eens geworden aangaande de toepassing van dit beginsel en van de wetteksten op het voorgelegde concrete geval.

Volgende oplossingen werden, in het kort, in uw verzoek vooropgesteld :

- a) systematische verplichting te slagen voor een taalexamen zoals voorgeschreven door de artikelen 15 en 9, § 2 van het koninklijk besluit IX van 30 november 1966 ;

./.

- b) de door de taalwetgeving erkende tweetaligheid als voldoende te beschouwen, d.w.z. dat de personeelsleden die aanspraak kunnen maken op de vrijwaringsmaatregelen bepaald bij de koninklijke besluiten VI, VII en VIII van 30 november 1966 evenals de laureaten van een taalexamen voorzien bij het koninklijk besluit IX van 30 november 1966 geacht worden voldoende de tweede taal te kennen om het publiek in die tweede taal te woord te staan ;
- c) de "feitelijke" tweetaligheid als voldoende te aanzien, die feitelijke tweetaligheid zou kunnen vastgesteld worden door de administratieve overheid op grond van de taalkennis waarvan het betrokken personeelslid blijkt geeft in de uitoefening van zijn ambt ofwel op grond van objectieve maatstaven o.m. de tweetaligheid in het raam van de huidige taalwetgeving of de tweetaligheid in het raam van de vroegere taalwetgeving.

De Franstalige afdeling heeft, in dit verband, volgende mening te kennen gegeven :

Uit meerdere bepalingen van de S.W.T. - inzonderheid de artikelen 15, § 2 ; 21, §§ 2 en 4 ; 43, § 3, 3de lid ; 43, § 4 ; 46, § 4 - blijkt dat de verplichting aan een examen ad hoc te voldoen, in de algemene inrichting van de wetgeving, het gewone middel is om de kennis van de tweede taal vast te stellen.

Nochtans dient te worden vastgesteld dat de wet niets zegt betreffende de personeelsleden die omgang hebben met het publiek en die behoren tot de gewestelijke diensten bedoeld bij artikel 34, § 1, a ; dat de wet zich in casu beperkt tot datgene wat bij artikel 38, § 3, wordt bepaald zonder te preciseren wat dient te worden verstaan onder "de diensten organiseren".

Het is waar dat het koninklijk besluit IX van 30 november 1966 bij zijn artikel 15 " het programma van andere te organiseren taal-examen" ten behoeve van die diensten heeft bepaald.

Daar evenwel een koninklijk besluit niet aan de wet kan toevoegen - zelfs om de leemten te verhelpen - mag men artikel 15 niet aanzien alsof het aan de betrokken diensten de verplichting oplegt zijn toevlucht te nemen tot examens die niet door de wet zijn voorzien - in

casu de examens bepaald bij artikel 9, § 2, van hetzelfde besluit - om de bijzondere taalkennis vast te stellen van hun personeel dat schriftelijk of mondeling, omgang heeft met het publiek ; dit artikel moet worden aangezien als hebbende geen ander doel dan het soort examen vast te stellen wanneer de bevoegde overheid beslist er toe over te gaan.

De Franstalige afdeling is dan ook van mening dat zo het overgaan tot het examen bepaald bij de artikelen 15 en 9, § 2, van het koninklijk besluit IX van 30 november 1966 conform lijkt de algemene inrichting van de wetgeving de bevoegde overheid evenwel, onder haar verantwoordelijkheid en met het oog op het verzekeren van de dienst, bercep mag doen op personeel dat op een of andere manier een feitelijke kennis van de tweede taal bewijst ; bij voorbeeld de kennis waarvan de bedoelde personeelsleden blijk hebben gegeven bij de vroegere uitoefening van hun ambt ; met laatstgencemde personeelsleden die een louter feitelijke kennis hebben, mogen worden gelijkgesteld de genothebbers van de vrijwaringsmaatregelen bepaald bij de koninklijke besluiten VI, VII en VIII van 30 november 1966 en zij die voldaan hebben aan zekere proeven bepaald bij het koninklijk besluit IX van 30 november 1966.

x

x

x

De Nederlandse afdeling heeft een veel meer beperkend advies uitgebracht.

Volgens deze afdeling moet elk van de drie door de Minister voorgestelde oplossingen grondig worden onderzocht in het licht van de geest en de letter van de S.W.T.

De oplossing sub a) d.w.z. systematische verplichting te slagen voor een taalexamen als voorgeschreven door de artikelen 15 en 9, § 2, van het koninklijk besluit IX van 30 november 1966, beantwoordt ten volle aan de geest en de letter van de S.W.T. ; met die oplossing kan dan ook zonder voorbehoud worden ingestemd ;

./.

Daarentegen moeten de koninklijke besluiten VI, VII en VIII van 30 november 1966 betreffende de maatregelen tot vrijwaring van de verkregen rechten van sommige ambtenaren restrictief worden geïnterpreteerd, zodat de verkregen rechten enkel kunnen worden ingeroepen voor de betrekkingen in de diensten waarvoor die vrijwaringsmaatregelen gelden.

De vrijwaringsmaatregelen in verband met de kennis van de tweede taal, bepaald in de koninklijke besluiten VI, VII en VIII gelden alleen voor de ambtenaren die op 1 september 1963 verbonden waren aan een gewestelijke dienst gevestigd in Brussel-Hoofdstad (K.B. VI), in een randgemeente (K.B. VII) resp. in een taalgrensgemeente (K.B. VIII) ; die ambtenaren kunnen derhalve alleen in aanmerking komen voor die welbepaalde gewestelijke dienst waaraan zij op 1 september 1963 verbonden waren en op grond waarvan zij het genot van een of ander van de koninklijke besluiten VI, VII en VIII verkregen hebben.

Voorts dient in dit verband ook rekening te worden gehouden met de restrictieve bepalingen van voornoemde koninklijke besluiten die handelen over de omgang met het publiek.

De laureaten van een taalexamen voorzien bij het koninklijk besluit IX van 30 november 1966 kunnen geacht worden voldoende de tweede taal te kennen opdat het publiek zonder de minste moeite gebruik zou kunnen maken van de door de S.W.T. erkende talen, voor zover zij laureaat zijn van een taalexamen als bepaald bij de artikelen 7, 9, § 2, en 12 van het koninklijk besluit IX van 30 november 1966 ; alleen die taalexamens bieden voldoende wettelijke garanties om te voldoen aan de eisen inzake taalkennis gesteld voor de toepassing van artikel 34, § 1, 4de lid, en artikel 38, § 3, van de S.W.T.

Op grond van deze overwegingen heeft de Nederlandse afdeling de stelling van de Franstalige afdeling natuurlijk niet kunnen aanvaarden. Zij verwijt o.m. aan deze stelling dat zij er van uit gaat dat er een soort "interpenetratie" van verworven rechten is en schijnt te beschouwen dat die rechten, erkend voor het personeel van een bepaalde dienst, door datzelfde personeel mogen worden meegedragen wanneer het in andere diensten wordt tewerkgesteld.

Indien dit de bedoeling van de Franstalige afdeling is, dan meent de Nederlandstalige afdeling dat het Vast Wervingssecretariaat, uitsluitend bevoegd om brevotten van taalkennis af te leveren, daaromtrent zou moeten geraadpleegd worden.

Tenslotte houdt de stelling van de Franstalige afdeling eveneens in dat "zij die voldaan hebben aan zekere proeven bepaald bij het koninklijk besluit IX van 30 november 1966" worden aangezien als hebbende de vereiste schriftelijke en mondelinge kennis van de tweede taal om te voldoen aan de bepalingen van artikel 34, § 1, 4de lid en van artikel 38, § 3.

De formulering "zekere proeven" lijkt vaag, algemeen en wellicht gevaarlijk.

De Nederlandse afdeling acht het nuttig enkele voorbeelden aan te halen, tot staving van deze opinie : aldus hebben de laureaten van het examen artikel 8 en 11 van K.B. IX alleen een schriftelijke proef afgelegd, terwijl de laureaten van het examen artikel 10 en 14 bis van hetzelfde besluit een mondelinge proef hebben afgelegd.

Men kan zich dus afvragen of zij bekwaam zijn om te voldoen aan de eisen gesteld door de artikelen 34, § 1, 4de lid en 38, § 3 van de S.W.T. In ieder geval zou de Vaste Wervingssecretaris daaromtrent eveneens moeten geraadpleegd worden.

Tot besluit menen de leden van de Nederlandstalige afdeling dat de Minister van Financiën in de gewestelijke diensten bedoeld bij artikel 34, § 1, van de S.W.T. personeel kan te werk stellen dat voldoet aan een van volgende eisen :

- 1.- laureaat zijn van het examen artikelen 15, 9, § 2 en 12 K.B. nr. IX van 30 november 1966 ;
- 2.- laureaat zijn van het examen artikelen 7, 9, § 2 en 12 van hetzelfde besluit ;
- 3.- genothaber zijn van de vrijwaringsmaatregelen toepasselijk op de gewestelijke diensten bedoeld bij artikel 34, § 1 S.W.T.

Zulks zijn, Mijnheer de Minister, de respectieve stellingen van beide afdelingen van de Commissie.

Daar in de Commissie geen meerderheid werd bereikt, moest ik U, overeenkomstig artikel 9, 1ste lid van het K.B. van 4 augustus 1969, deze nota zenden, die de uitgebrachte meningen weergeeft.

Overeenkomstig het tweede lid van hetzelfde artikel, wordt een afschrift van deze nota gezonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

Met de meeste hoogachting,

DE VOORZITTER

